संस्कृतभारती पत्राचार - प्रवेशः

चतुर्थपाठस्य द्वितीयः भागः

रामानुज् पाण्डेयः

२० सौर कार्तिक १९४२ - ११ नवम्बर २०२०

©साकल्यं कृते

अनुक्रमणिका

1 मङ्गलम्
2 प्रहेलिका (Riddle)
3 सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)
4 सुभाषितम् (Good sayings)
5 कथा (Story)
6 वाङ्मयपरिचयः
7 व्यवहारः

सरस्वत्यै नमः

सम्बोधन	नमः + तुभ्यम्	सम्बोधन	सम्बोधन	
सरस्वति	नमस्तुभ्यं	वरदे	कामरूपिणि	।
विद्या + आरम्भम्		सिद्धिः + भवतु	मम	
विद्यारम्भं	करिष्यामि	सिद्धिर्भवतु	मे	सदा ॥

अनुक्रमणिका

1 मङ्गलम्

2 प्रहेलिका (Riddle)

3 सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)

4 सुभाषितम् (Good sayings)

5 कथा (Story)

6 वाङ्मयपरिचयः

7 व्यवहारः

कोऽहं ? (Who am I ?)

■ नाम पद ■ क्रिया पद

पुरुषः कीदृशो वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः ।
मध्यवर्णद्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ॥

विच्छेदः (Expanded)

पुरुषः कीदृशः वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः ।
मध्य-वर्ण-द्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ॥

कोऽहं ? (Who am I ?)

■ नाम पद ■ क्रिया पद

पुरुषः कीदृशो वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः ।
मध्यवर्णद्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ॥

विच्छेदः (Expanded)

पुरुषः कीदृशः वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः ।
मध्य-वर्ण-द्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ॥

अनुक्रमणिका

1. मङ्गलम्
2. प्रहेलिका (Riddle)
3. सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)
4. सुभाषितम् (Good sayings)
5. कथा (Story)
6. वाङ्मयपरिचयः
7. व्यवहारः

शिवः (Lord Shiva)

■ नाम पद ■ क्रिया पद

हरः पापानि हरतात् शिवो दत्तां सदा शिवम् ।
न जानामीति नो ब्रूयात् सर्वज्ञापदभाग यतः ॥

विच्छेदः (Expanded)

हरः पापानि हरतात् शिवः दत्तां सदा शिवम् ।
न जानामि इति नः ब्रूयात् सर्वज्ञापदभाग यतः ॥

शिवः (Lord Shiva)

■ नाम पद ■ क्रिया पद

हरः पापानि हरतात् शिवो दत्तां सदा शिवम् ।
न जानामीति नो ब्रूयात् सर्वज्ञापदभाग यतः ॥

विच्छेदः (Expanded)

हरः पापानि हरतात् शिवः दत्तां सदा शिवम् ।
न जानामि इति नः ब्रूयात् सर्वज्ञापदभाग यतः ॥

■ नाम पद ■ क्रिया पद

आसन्नाय सुदूराय गुप्ताय प्रकटात्मने । सुलभायातिदुर्गाय नमश्चित्राय शम्भवे ॥

विच्छेदः (Expanded)

आसन्नाय सुदूराय गुप्ताय प्रकट-आत्मने ।
सुलभाय-अतिदुर्गाय नमः-चित्राय शम्भवे ॥

शिवः (Lord Shiva) ..

■ नाम पद ■ क्रिया पद

आसन्नाय सुदूराय गुप्ताय प्रकटात्मने । सुलभायातिदुर्गाय नमश्चित्राय शम्भवे ॥

विच्छेदः (Expanded)

आसन्नाय सुदूराय गुप्ताय प्रकट-आत्मने ।
सुलभाय-अतिदुर्गाय नमः-चित्राय शम्भवे ॥

अनुक्रमणिका

1 मङ्गलम्

2 प्रहेलिका (Riddle)

3 सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)

4 सुभाषितम् (Good sayings)

5 कथा (Story)

6 वाङ्मयपरिचयः

7 व्यवहारः

दयावान् भवतु

■ नाम पद ■ क्रिया पद

सदयं हृदयं यस्य भाषितं सत्यभूषितम् ।
कायः परहिते यस्य कलिस्तस्य करोति किम् ॥

विच्छेदः (Expanded)

सदयं हृदयं यस्य भाषितं सत्यभूषितम् ।
कायः परहिते यस्य कलिः-तस्य करोति किम् ॥

दयावान् भवतु

■ नाम पद ■ क्रिया पद

सदयं हृदयं यस्य भाषितं सत्यभूषितम् ।
कायः परहिते यस्य कलिस्तस्य करोति किम् ॥

विच्छेदः (Expanded)

सदयं हृदयं यस्य भाषितं सत्यभूषितम् ।
कायः परहिते यस्य कलिः-तस्य करोति किम् ॥

अनुक्रमणिका

1 मङ्गलम्
2 प्रहेलिका (Riddle)
3 सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)
4 सुभाषितम् (Good sayings)
5 कथा (Story)
6 वाङ्मयपरिचयः
7 व्यवहारः

एकः वृद्धः आसीत् । सः क्षुधितः अभवत् । समीपे एकः आम्रवृक्षः आसीत् । वृद्धः आम्रवृक्षस्य समीपम् अगच्छत् । वृक्षे बहूनि फलानि अपश्यत् । सः अचिन्तयत् - "अहं वृद्धः । मम शरीरे शक्तिः नास्ति । वृक्षः उन्नतः अस्ति । कथम् उपरि गच्छामि ? कथं फलं प्राप्नोमि ?" इति । वृक्षस्य उपरि वानराः आसन् । वृद्धः एकम् उपायम् अकरोत् । सः पाषाणखण्डान् स्वीकृत्य अक्षिपत् । वानराः कुपिताः अभवन् । ते फलानि अक्षिपन् । वृद्धः तानि फलानि स्वीकृत्य सन्तोषेण अखादत् ।

अनुक्रमणिका

1. मङ्गलम्
2. प्रहेलिका (Riddle)
3. सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)
4. सुभाषितम् (Good sayings)
5. कथा (Story)
6. वाङ्मयपरिचयः
7. व्यवहारः

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

रामायणम्

- आदिकवि - आदिकाव्य
- मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः । यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥
- शोकः श्लोकत्वमागतः
- २४००० श्लोकाः
- सप्तकाण्डाः - बाल, अयोध्या, अरण्य, किष्किन्धा, सुन्दर, युद्ध, उत्तर
- यावत्स्थास्यन्ति गिरयः सरितश्च महीतले । तावद्रामायणकथा लोकेषु प्रचलिष्यति ॥
- यान्ति न्यायप्रवृत्तस्य तिर्यञ्चोऽपि सहायताम् । अपन्थानं तु गच्छन्तं सोदरोऽपि विमुञ्चति ॥

अनुक्रमणिका

1 मङ्गलम्
2 प्रहेलिका (Riddle)
3 सङ्ग्राह्यविषयाः (Things to treasure)
4 सुभाषितम् (Good sayings)
5 कथा (Story)
6 वाङ्मयपरिचयः
7 व्यवहारः

अस्ति / सन्ति - कति

पुस्तके पश्यामः

गृहकार्यम् [Home work]

- Record this story in your voice and share in whatsapp.
- Learn व्यावहारिकशब्दाः from book or workbook on saakalyam has them all at one place learn from there.
- Do all exercises in book and on saakalyam.org for chapter four.

गृहकार्यम् [Home work]

- Record this story in your voice and share in whatsapp.
- Learn व्यावहारिकशब्दाः from book or workbook on saakalyam has them all at one place learn from there.
- Do all exercises in book and on saakalyam.org for chapter four.

गृहकार्यम् [Home work]

- Record this story in your voice and share in whatsapp.
- Learn व्यावहारिकशब्दाः from book or workbook on saakalyam has them all at one place learn from there.
- Do all exercises in book and on saakalyam.org for chapter four.

अग्रिमा कक्ष्या -

आगामि भानुवासरे रात्रौ

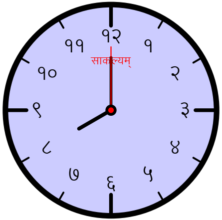

२४ सौर कार्तिक १९४२ - नवम्बर १५, २०२० भारतीयसमयक्षेत्रे (IST)

- पञ्चमस्य पाठस्य - भाषाभ्यासः

धन्यवादाः

अग्रिमा कक्ष्या -

आगामि भानुवासरे रात्रौ

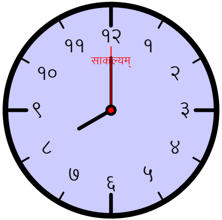

२४ सौर कार्तिक १९४२ - नवम्बर १५, २०२० भारतीयसमयक्षेत्रे (IST)

- पञ्चमस्य पाठस्य - भाषाभ्यासः

धन्यवादाः

अग्रिमा कक्ष्या -

आगामि भानुवासरे रात्रौ

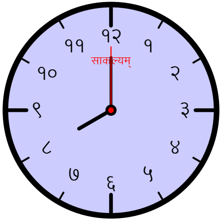

२४ सौर कार्तिक १९४२ - नवम्बर १५, २०२० भारतीयसमयक्षेत्रे (IST)

- पञ्चमस्य पाठस्य - भाषाभ्यासः

धन्यवादाः

अग्रिमा कक्ष्या -

आगामि भानुवासरे रात्रौ

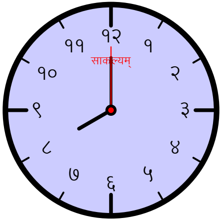

२४ सौर कार्तिक १९४२ - नवम्बर १५, २०२० भारतीयसमयक्षेत्रे (IST)

- पञ्चमस्य पाठस्य - भाषाभ्यासः

धन्यवादाः